

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie**

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

12 oktober 2022

Kenmerk

[Redacted]

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

Aanbieding Kamerbrief Ruimte voor economie

Parafenroute

[Redacted signature line]

Aanleiding

Aanbieding Kamerbrief Ruimte voor economie aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

U kunt bijgevoegde kamerbrief Ruimte voor economie aan de Tweede Kamer ondertekenen (zie bijlage).

Kernpunten

- De kamerbrief Ruimte voor economie is behandeld in de MR van 14 oktober 2022. Hiermee is invulling gegeven aan een aankondiging in de EZK Hoofdlijnenbrief van 7 februari 2022 om deze zomer een structurele aanpak voor werklocaties te presenteren. De kamerbrief is een eerste stap om de inzet en positie van EZK op ruimtelijke vraagstukken te versterken.
- Met deze kamerbrief geeft EZK ook invulling aan de toezegging die op 17 mei 2022 is gedaan in de Ruimtelijke Ordeningsbrief van de minister voor VRO voor het realiseren van een programma werklocaties. EZK maakt zich sterk voor een volwaardige positie voor economische activiteiten binnen de ruimtelijke afweging(en) die het rijk en regio maken.
- Het doel van het programma werklocaties is voldoende en kwalitatief goede ruimte creëren voor bedrijvigheid op de juiste plek. In de kamerbrief wordt ruimtelijk prioriteit gegeven aan:
 1. Verduurzaming van de industrie;
 2. Campussen als brandpunten voor onderzoek- en innovatie ecosystemen;
 3. Een blijvend goed vestigingsklimaat voor het mkb. Veel mkb-bedrijven zijn gevestigd op bedrijventerreinen verspreid over Nederland;

4. Een passende ontwikkeling van grootschalige bedrijfsvestigingen.
- Bestaande en nieuwe bedrijven hebben ruimte nodig om ons welvaarts- en welzijnsniveau te garanderen en de transitie te realiseren naar een duurzame en circulaire economie. Op dit moment is circa 2,5% van de ruimte in Nederland bestemd voor bedrijventerreinen.
 - Daarnaast is ruimte voor bedrijven een belangrijke randvoorwaarde voor een goed vestigings- en ondernemingsklimaat, ook in relatie op de leefomgeving. In het programma wordt nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen economie en verduurzaming als kansrijke optie.
 - Het programma werklocaties wordt komende jaar op initiatief van EZK in samenwerking met provincies, gemeenten, andere departementen en (publieke en private) stakeholders verder uitgewerkt. In juli 2023 moet het definitieve programma werklocaties worden opgeleverd.

Toelichting

Hoofdpijnen brief

- Om vanuit het rijk meer regie te voeren op ruimte wordt de NOVI aangescherpt. Hiervoor zijn in de ruimtelijke ordeningsbrief van de minister voor VRO nationale beleidsprogramma's benoemd en wordt ingezet op een gebiedsgerichte regie in NOVEX-gebieden. In november komen alle ruimtelijke afwegingen, doelen en randvoorwaarden vanuit deze beleidsprogramma's samen in een provinciale startpakketten. Het programma werklocaties is onderdeel van dit startpakket.
- Als onderdeel van de ruimtelijke afweging is de economische opgave tot 2030 kwantitatief en kwalitatief in kaart gebracht; hoeveel ruimte is er de komende jaren nodig voor bestaande en nieuwe bedrijven en hoeveel ruimte is daarvan nu al beschikbaar. Er heeft een gespreksronde met gedeputeerden plaatsgevonden waarin de ruimtelijke uitvraag voor werklocaties/ economische bedrijvigheid op bestuurlijk niveau is afgestemd.
- In de periode tot juli 2023 trekt EZK samen met provincies op bij de uitwerking van provinciale arrangementen op het domein economie en in relatie tot het programma werklocaties.
- Het programma werklocaties focust in het bijzonder op bedrijventerreinen als belangrijke kracht voor onze economie. Op bedrijventerreinen werkt 30% van de beroepsbevolking, wordt 40% van ons inkomen (bbp) verdiend en 60% van onze R&D investeringen gedaan door bedrijven op bedrijventerreinen.
- Binnen het programma staan vier thema's centraal:
 1. De balans tussen vraag en aanbod
 2. Clusters van bedrijven
 3. Het beter benutten van bestaande bedrijventerreinen
 4. Katalysator voor verduurzaming

Proces besluitvorming

- In het traject van totstandkoming van de brief hebben wij de inhoud en opzet met verschillende stakeholders, waaronder de verschillende fysieke departementen, besproken.
- U heeft gevraagd om de kamerbrief in te leiden met een korte oplegger waarin voor het domein 'economie' vier prioriteiten met ruimtelijke

consequenties worden benoemd (zie boven). De contouren van het werkprogramma zijn vervolgens in de bijlage van de kamerbrief toegelicht.

- Interdepartementaal zijn een narratief (= een verhaallijn) en presentatie met de belangrijkste bouwstenen voor de kamerbrief op 1 september 2022 afgestemd in de Stuurgroep Leefomgeving. De concept kamerbrief is vervolgens besproken in de CFL van 27 september en de RFL van 11 oktober 2022. De reacties van verschillende departementen hebben geleid tot enkele toevoegingen in de brief. Op verzoek van LNV is in de brief een verwijzing opgenomen naar natuurinclusiviteit. Op verzoek van VRO is in de brief verwezen naar de bestuurlijke afspraken die in het traject 'Grip op grootschalige bedrijfsvestigingen' zijn gemaakt. Daarnaast is een verwijzing opgenomen naar de aangenomen motie Bontenbal voor een afweegkader dat in het eerste kwartaal van 2023 is toegezegd voor clustering van grootschalige bedrijfsvestigingen in samenwerking met de minister voor VRO.

Kenmerk
DGBI / 22516233

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In deze nota worden - in het kader van de openbaarmaking - de met geel gemarkeerde passages (tot personen herleidbare gegevens) op ambtelijk niveau onleesbaar gemaakt.